

HOTĂRÂRE
nr.3-55/2023

mun.Chișinău

28 aprilie 2023

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Octavian Lazarev, Victor Comerzan, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Elena Cazacov, Alexandru Lozan

examinând în ședință publică contestația lui XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX și ex-procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale XXXXXX,-

CONSTATĂ:

Inspecția procurorilor a fost sesizată de către XXXXXX, acesta solicitând dispunerea efectuării unui control pentru administrarea întregului probatoriu conform faptelor descrise în sesizare și în cazul constatării abaterilor de la lege - a iniția, după caz, proces penal, proces contravențional, cauze disciplinare în privința persoanelor care vor fi identificate că au admis încălcări de lege în baza faptelor descrise.

Prin decizia inspectorului din cadrul Inspecției Procurorilor Vasile Godoroja, din xx.xx.2022, procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX și ex- procurorului șef al aceleiași procuraturi, XXXXXX, în lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară a numiților, a fost încetată.

Prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-38/22 din xx.xx.2022, a fost respinsă contestația împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX și ex- procurorul șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX, cu menținerea hotărârii contestate.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-252/22 din xx.xx.2022, a fost casată Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-38/2022 din xx.xx.2022 și decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, cu remiterea cauzei în adresa Inspecției Procurorilor pentru cercetare suplimentar.

La data de xx.xx.2023, în urma cercetării suplimentare, prin Decizia inspecției procurorilor a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale XXXXXX și a ex- procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale XXXXXX, din motivul că nu au fost identificate temeieri de tragere la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de xx.xx.2022, autorul sesizării a contestat-o în ordinea art.49 alin.(4) din Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la procuratură, la Colegiul de Disciplină și Etică.

În motivarea contestării, autorul a menționat că, Decizia din xx.xx.2022, emisă de inspectorul din Cadrul Inspecției Procurorilor, Ghenadie Gurițanu, este una absolut sterilă din punct de vedere a argumentării, numitul pur și simplu neglijând și ne-reacționând nicidecum la argumentele reținute de Consiliul Superior al Procurorilor care a constatat deficiențe grave la examinarea procedurii disciplinare.

Mai mult, inspectorul din Cadrul Inspecției Procurorilor, după ce a citat argumentele reținute în Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor prin care a fost casată hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-38/2022 din xx.xx.2022 și decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, cu restituirea procedurii disciplinare Inspecției procurorilor pentru efectuarea investigațiilor suplimentare, formal, fără a efectua careva acțiuni întru verificarea sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, fără a stabili faptele imputate procurorilor și consecințele acestora, a preluat în totalitate aceleași argumente reținute de inspectorul din Cadrul Inspecției Procurorilor pentru a emite decizia inițială din xx.xx.2022.

Unul din argumentele reținute de inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor este că „...*Procurorul XXXXXX, nu le-a comunicat procurorilor din subordine despre cauzele și motivele solicitării informației din cauza penală respectivă...*”.

Argumentul dat nu este unul plauzibil or în cadrul procedurii disciplinare a fost stabilit că procurorii XXXXXX și XXXXXX au remis lui XXXXXX nota informativă din cauza penală nr. XXXXXX, însoțită de mai multe copii autentificate de pe materialele cauzei penale, această acțiune urmează a fi reținută ca faptă în accepțiunea inspectorului Vasile Godoroja.

La fel, chiar din conținutul notei informative prezentate la xx.xx.2021, de procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale XXXXXX, rezultă expres că [...].

Totodată, din conținutul notei informative rezultă direct că urmărirea penală a fost pornită pe faptul răspândirii calomnioase a informațiilor vizând XXXXXX (...*având în vedere rolul XXXXXX în investigațiile date, precum și informațiile calomnioase dezvăluite în cadrul conferinței de presă menționate.... a fost pornită urmărirea penală în temeiul bănuielii rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art.47, ari.303 alin. (2), (3) din Codul penal (amestec în înfăptuirea justiției)...*), chiar și norma legală în baza căreia a fost pornită urmărirea penală indică la faptul că de fapt urmărirea penală a fost pornită în baza bănuielii rezonabile pe tentativa de discreditare a XXXXXX.

Respectiv, din conținutul notei, rezultă expres faptul că atât XXXXXX cât și însuși XXXXXX sunt vizati direct în cauza penală. Respectiv XXXXXX avea un interes personal ce putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Luând în considerare statutul special de procuror al lui XXXXXX și XXXXXX, se prezumă cunoașterea de către aceștia a Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, Codului de procedură penală, la fel actelor departamentale ale organelor

reprezentative și de autoadministrare a procurorilor, din care rezultă cu certitudine că XXXXXX era în conflict de interese, legea la fel prevăzând destul de clar algoritmul acțiunilor numiților de mai departe.

Neglijarea totală a prevederilor legale la darea de curs a indicațiilor verbale ale lui XXXXXX de a i se întocmi o notă informativă și prezenta copii din o cauză penală în care era în conflict de interese de către procurorii XXXXXX și XXXXXX, urmează a fi reținută ca vinovăție.

La fel, faptul că XXXXXX urmare executării de către procurorii XXXXXX și XXXXXX a indicațiilor sale ilegale, a intrat în posesia notei informative și a copiilor de pe materialele cauzei penale nr. XXXXXX, urmează a fi reținută ca legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs.

Luând în considerare cele expuse sura, nu putem fi de acord și considerăm ca lipsit de suport factic argumentul inspectorului conform căruia „...*faptul că Procurorul XXXXXX nu a comunicat despre motivele solicitării informației vizate, exclude din start reținerea condiției vinovăției pretins a fi imputată procurorilor împotriva cărora a fost depusă sesizarea...*”.

La fel, inspectorul a omis a se expune asupra faptului că procurorii XXXXXX și XXXXXX au reacționat la o indicație verbală a XXXXXX acțiune contrară Codului de procedură penală, Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, la fel actelor departamentale ale organelor reprezentative și de autoadministrare a procurorilor.

Conform art.13 din Legea cu privire la Procuratură, indicațiile procurorului ierarhic superior se formulează în scris, în conformitate cu legea și sânt obligatorii pentru procurorii ierarhic inferiori. Procurorul ierarhic inferior poate solicita motivarea indicațiilor procurorului ierarhic superior. Procurorul are dreptul să refuze executarea unei indicații care este vădit ilegală și are obligația să o conteste la procurorul ierarhic superior procurorului care a emis-o.

Conform art.53¹ alin. (2) lit. a) din Codul de procedură penală, procurorul ierarhic superior poate cere de la procurorii ierarhic inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul. Aici este de menționat că însuși inspectorul la emiterea deciziei a constatat că XXXXXX era procuror ierarhic superior procurorilor XXXXXX și XXXXXX.

Astfel, solicitarea de Procurorul XXXXXX de la procurorii XXXXXX și XXXXXX a copiilor de pe materialele cauzei penale nr. XXXXXX, este o acțiune prevăzută expres de Codul de procedură penală, și conform Legii, dar această solicitare urma a fi efectuată doar în formă scrisă.

Acest fapt se confirmă și prin prevederile scrisorii Procurorului General din xx.xx.2019 nr. XXXXXX, conform căreia la faza de urmărire penală, formularea indicațiilor verbale de către procurorii ierarhic superiori, privitor la oricare acțiuni de urmărire penală a fi efectuate, precum și asupra soluției cauzei nu sunt admise.

Pentru a emite decizia, inspectorul a motivat că „...*Totodată, atât autorul sesizării, cât și procurorii XXXXXX și XXXXXX, nu au prezentat careva probe, care pot fi apreciate în conformitate cu art.212 din Codul de procedură penală, care ar fi afectat interesele altor persoane vizate în cauza penală, sau desfășurarea urmăririi penale în rezultatul prezentării informației XXXXXX.*”

Ulterior doar, informația prezentată a fost utilizată de XXXXXX, având deja calitatea procesuală de învinuit, a prezentat informația instanței de judecată în scopul apărării sale, ce nu contravine normelor de procedură penală... ”.

Menționăm că Inspecției Procurorilor i-au fost prezentate probe că acele materiale din cauza penală au fost prezentate Procurorului XXXXXX.

Mai mult, în toate ședințele unde de avocații lui XXXXXX au prezentat copii de pe materialele cauzei penale nr. XXXXXX, acestea le prezentau autentificate de client și nu din nume propriu, confirmând de fiecare dată că aceste documente erau anume cele transmise primului la solicitare de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Circumstanțele date puteau ușor a fi verificate prin solicitarea poziției la acest subiect a lui însuși XXXXXX și apărătorilor săi, fapt care a fost omis de a fi efectuat în cadrul controlului.

La fel, Inspecția Procurorilor nu a argumentat care ar fi altă modalitate ca apărătorii lui XXXXXX să între în posesia acelor documente decât recepționarea lor de la client, or acea cauză este la etapa urmăririi penale care este confidențială conform art.212 din Codul de procedură penală, mai mult, în cadrul controlului nu s-a verificat existența la materialele cauzei penale a unor confirmări că acele materiale au fost transmise altor persoane terțe decât XXXXXX.

Faptele date permit a concluziona că intrarea în posesia acelor acte de avocații lui XXXXXX a fost posibilă anume datorită transmiterii acestora ultimului de către XXXXXX și XXXXXX.

Totuși, dacă chiar și admitem ipotetic că avocații lui XXXXXX ar fi intrat în posesia acelor acte prin altă modalitate decât decepționarea lor de către client, faptele date nu sunt relevante speței, or simpla admitere spre executare a unei indicații verbale de la o persoană care se află în conflict de interese de către procurorii XXXXXX și XXXXXX, deja este absolut suficientă pentru ca acțiunile numiților să poată fi calificate ca abatere disciplinară conform art.38 din Legea cu privire la Procuratură.

Mai mult, în speță nu este relevant scopul pentru care a cerut XXXXXX nota informativă, precum și nici acțiunile lui ulterioare în raport cu aceste acte, deoarece acesta deja se afla în situația de conflict de interese, iar prima obligație pe care o avea era de a se abține de la oricare implicare în cauza penală în calitate de procuror ierarhic superior.

La fel, a fost lăsat fără examinare argumentul că urmărirea penală în cauza penală nr. XXXXXX nu este terminată. La fel, scrisoarea nr. XXXXXX din xx.xx.2021 și fel nota informativă anexă, nu conțin acordul organului de urmărire penală ca acestea să fie făcute publice, în special transmise în mass media. Mai mult, unica situație când procurorul ar putea întocmi careva notă informativă pe o cauză penală, însoțită de copii autentificate de pe aceasta, conform Codului de procedură penală, este cea prevăzută la art. 53¹ alin. (2) lit. a) din Codul de procedură penală, adică procurorului ierarhic superior la indicația legală de a transmite pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul.

În speță, ne aflăm în situația când XXXXXX, utilizând pârghiile procesual-penale de care beneficia în calitate de procuror ierarhic superior, cu încălcarea Legii, a

întrat în posesia unor documente din o cauză penală, pe care ulterior le-a folosit în scopuri personale.

Inspectorul a neglijat și prevederile Legii integrității nr.82 din 25.05.2017, conform căreia, agentul public are obligația să nu admită favoritism în activitatea sa profesională. Conform aceleiași legi, în vederea respectării regimului juridic al incompatibilităților, al restricțiilor în ierarhie și al limitărilor de publicitate în cadrul entității publice, agentul public este obligat să evite folosirea în interes privat a funcției publice sau a funcției de demnitate publică.

A mai neglijat inspectorul și prevederile Legii nr.325 din 23.12.2013, privind evaluarea integrității instituționale, conform căreia agenții publici au obligația să denunțe imediat influențele necorespunzătoare, să declare cadourile și conflictul de interese în conformitate cu legislația.

Astfel, pct.6.6¹.7 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, stabilește o conduită a procurorilor prin care să nu tănuiască și să nu denatureze informațiile privind averile deținute sau conflictele de interes, acestea urmând a fi făcute publice în virtutea funcției, act la fel neglijat Colegiu.

În conformitate cu dispoziția art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, după finalizarea verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, inspectorul emite decizia motivată de încetare a procedurii disciplinare, dacă nu identifică nici un temei de tragere la răspundere contravențională.

Conform aceleiași norme juridice, alin.(4), Decizia de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică.

De pe urma analizei materialelor cauzei disciplinare, concluzionăm că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor, dat fiind faptul că din alegațiile numitului reiese că acesta a recepționat-o *de facto* la data de xx.xx.2023, iar contestația a fost depusă la data de xx.xx.2022.

Studiind argumentele invocate de XXXXXX în compilație cu actele administrate în ședință, Colegiul interpretează contestația depusă ca fiind întemeiată și pasibilă admiterii, din următoarele considerente:

Alegațiile petiționarului XXXXXX vizează în principal, pretinse abateri admise de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX și ex-procurorul șef al aceleiași procuraturi, XXXXXX, la instrumentarea cauzei penale nr. XXXXXX.

De pe urma analizei materialelor cauzei disciplinare, se identifică că la etapa examinării suplimentare de către Inspecția procurorilor, de către inspectorul căruia i-a fost repartizată sesizarea nu a fost respectată obligația inerentă verificării sesizării, prevăzută la art.46 alin.(2) lit.a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură și anume: să întreprindă toate măsurile necesare pentru a verifica faptele invocate de autorul sesizării și a stabili existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, or, decizia din xx.xx.2022, emisă de Inspecției Procurorilor, este una pur formală și neîntemeiată, preluând în totalitate aceleași argumente reținute în decizia inițială din xx.xx.2022, fără a efectua careva acțiuni adiționale în vederea verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară.

